

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZEDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI** i **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztańtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rosyi

z pocztą, a w Stolicy, z

noszeniem do mieszkań, 15

rubli. POZACZNA 8 rubli

srebrem.

WTOREK,

29 Lipca.

10 Sierpnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 28 Lipca.
9 Sierpnia.

Rozkazy **dziennie CESARSKIE**, w Wydziale służby Cywilnej. 8 Lipca, (w Peterhofie.) W Gubernii Kowieńskiej: następni Urzędnicy z Wydziału Ministerstwa Sprawiedliwości, za wysługę lat, zostają podniesieni do rang: Assesora Kollegialnego, Radcy Honorowi: Strapczy powiatu Kowieńskiego *Wendziagolski* i Sędzia powiatu Poniewieżskiego *Paszkiewicz*; Assesorowie Sądów powiatowych: Kowieńskiego *Skorulski*, Rosieńskiego *Jakubowski* i *Dobrowolski*, Szawelskiego *Pawłowski* i Telszewskiego *Oskirko*; — Radcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Starszy Naczelnik Stołu Izby Sądu Cywilnego *Giedgowd* i Sekretarz Opieki Szlacheckiej Szawelskiej *Godlewski*; Assesorowie Sądów powiatowych: Szawelskiego *Stankiewicz* i Telszewskiego *Marczewski*; — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Izby Sądu Cywilnego: Młodszy Naczelnik Stołu *Gobiato*, i pełniący obowiązki Młodszego Naczelnika Stołu *Jankiewicz*, i Sądu Kryminalnego Pomocnik Naczelnika Stołu *Piotrowicz*; Sekretarze Szlacheckich Opiek: Poniewieżskiej *Dowiatt* i Nowoalexandrowskiej *Tyszko*; Strapczy powiatu Rosieńskiego *Żelichowski* i Assesor Sądu powiatu Kowieńskiego *Wołodko*; — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Naczelnicy Stołu Izby Sądu Kryminalnego: *Frąckiewicz* i *Stempkowski*, Sekretarze: Gubernijalnej Rysowni *Lutik* i Opieki Szlacheckiej Telszewskiej *Stulgiński*; Sądów powiatowych: Rosieńskiego: Archiwista *Urniaż*, Nadzorca przy spisywaniu aktów wieczystych (Надсмотрщикъ) *Alexandrowicz*, Telszewskiego Naczelnik Stołu *Mażonowicz*, Szawelskiego Powytczyk *Ejsymont*, i Nadzorca przy spisywaniu wieczystych aktów *Piotrowski*, Wilkomierskiego Powytczyk

Elbowicz; Ratuszów miejskich: Wilkomierskiego Sekretarz *Petelczyc*, Widzkiego Naczelnik Stołu *Wyrzykowski*, Poniewieżskiego Powytczyk *Jamont*, i Szawelskiego Rejestrator *Gerlach*; Kancelliści: Izby Sądu Cywilnego: *Kowalewski* i *Misiewicz*; Opieki Szlacheckiej Kowieńskiej *Dobszewicz*, Sądu powiatowego Rosieńskiego: *Uliński*, *Michałowski* i *Styrbiński* i Ratusza Wilkomierskiego *Mackiewicz*; — Otrzymują rangę Rejestratora Kollegialnego, Izby: Sądu Cywilnego Młodszy Naczelnik Stołu *Drozdowski* i Sądu Kryminalnego Rejestrator *Pawłowicz*; Sądów powiatowych: Szawelskiego pełniący obowiązki Sekretarza *Tomkiewicz* i Powytczyk *Litajko*; Kowieńskiego Powytczyk *Kuczyński* i Rejestrator *Nazarjew*; Ratuszów: Szawelskiego Sekretarz *Ożyński*, Rosieńskiego Buchalter *Wyszomirski*; Kancelliści: Izby Sądu Cywilnego *Syrwid*, Kancellaryi Gubernijalnego Prokuratora *Wędołowski*, Opiek Szlacheckich: Wilkomierskiej *Klimowicz* i Telszewskiej *Lutik*; Sądów powiatowych: Rosieńskiego *Baranowicz*, *Dowgird*, *Butymowicz*, *Wiśmont* i *Wierszytło*; Kowieńskiego *Ejnik*; Poniewieżskiego *Staszewicz*; Telszewskiego *Milewicz* i Szawelskiego *Jagowd*; Ratuszów miejskich: Wilkomierskiego: *Szwejkowski* i *Ruszkowski* i Poniewieżskiego *Żongołowicz*; — Urzędnicy z Wydziału Ministerstwa Skarbu, za wysługę lat, zostają podniesieni do rang: Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Izby Skarbowej: Kontrolerowie *Lachowicz* i *Ejsymont* i Dziennikarz *Rothkiewicz*; Pomocnik powiatowego Kowieńskiego Kassjera *Dackiewicz*; Buchalterowie Kass powiatowych: Rosieńskiej *Ongirski* i *Jakowicz* i Szawelskiej *Mickiewicz*; — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Izby Skarbowej: Kontroler *Czapski* i Pomocnik Kontrolera *Jacynicz*, Kancelliści: *Chojnowski* i *Tuskiewicz*; Buchalterowie Kass powiatowych: Wilkomierskiej *Kurnin*, Kowieńskiej *Iwanowski* i Nowoalexandrowskiej *Petelczyc* i Szawelskiej były Pomocnik

Buchaltera, obecnie dymisjonowany *Kontrym*; — Otrzymują rangę Rejestratora Kollegialnego, Izby Skarbowej: Pomocnicy: Kontrolera *Paszkiewicz* i *Szczurowicz-Gaiko*, Naczelnika Stolu *Poplawski* i *Mienicki*; pełniący obowiązki Naczelnika Stolu *Leszczyński* i *Waszkiewicz*; Kass powiatowych: Telszewskiej Buchalter *Pacewicz*, Dziennikarze: tejże Kassy *Stańczyk* i Szawelskiej *Rymkiewicz*; Pomocnicy Buchaltera: Kowieńskiej *Micuński* i Poniewieżskiej *Swiderski*; Kanceliści: Izby Skarbowej: *Dotobowski*, *Rodziewicz*, *Sochański*, *Łabanowski* i *Ancewicz*, Kass powiatowych: Szawelskiej *Godlewski* i *Rymgajło* i Telszewskiej *Rafałowicz*; — Urzędnicy z Wydziału Ministerstwa Dóbr Państwa, za wysługę lat, zostają podniesieni do rang: Assesora Kollegialnego, Urzędnik 9 klasy, były Starszy Naczelnik Stolu Izby Dóbr Państwa *Łastowski*; — Radcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Izby Dóbr Państwa: Urzędnik do szczególnych poleceń *Wiszniewski*, Naczelnik Stolu *Rukujża* i Tłumacz *Tomaszewicz*, Pomocnicy: Lustratora *Frączułowicz*, Naczelnika okręgowego Rosieńskiego *Wierzbicki*; — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarza Gubernijalni: Izby Dóbr Państwa: Referent *Zukowski*, Mierniczy *Soniewski*, Naczelnik Stolu *Maculewicz*, Lustrator *Stankiewicz* i Pomocnik Lustratora *Połoński*; — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Izby Dóbr Państwa: Mierniczy *Czajkowski*, Buchalter *Kiersnowski*, Naczelnicy Stolu: *Korejwa*, *Gachowicz* i *Niewiarowski*, pełniący obowiązki Pomocnika Naczelnika Stolu *Tomkiewicz* i Kancelista *Niwiski*, i Pomocnik Naczelnika okręgowego Nowoalexandrowskiego *Bajkow*; — Otrzymują rangę Rejestratora Kollegialnego, Izby Dóbr Państwa: Mierniczy *Maleszewski*, pełniący obowiązki Buchaltera *Boczko* i Pomocnik Buchaltera *Pańkowski*; pełniący obowiązki Sekretarza Zarządu okręgowego Nowoalexandrowskiego *Więckowicz*; Kanceliści: Izby Dóbr Państwa: *Drozdowski*, *Szmurło*, *Mikulski*, *Rejmer* i *Krywobolski-Krywobokow* i Rosieńskiego okręgowego Zarządu *Giec*.

15 Lipca, (w Krasném-Siole.) Za wysługę lat podniesieni zostają do rang: Radcy Kollegialnego, Radcy Dworu: Młodszy Radzca Rady Depart. Skarbowych lekarskich zaopatrzeń Medyko-Chirurg *Janowski* i Pomocnik Inspektora Wydziału Aptekarskiego czynnej Armii *Mieleśzko*; — Radcy Dworu, Assesor Kollegialny, Zarządzający Warszawskim aptecznym magazynem, Aptekarz *Gauger*; — Dymisjonowany w 1851 roku z pułku Jakutskiego pieszego z rangą podpułkownika *Morozow*, zostaje przyjęty do służby i mianowany pełniącym obowiązki Włodzimierskiego Horodniczego; — Otrzymują dymisyę na własną prośbę: Starszy Assesor Mozyrskiego Sądu Ziemskiego, Assesor Kollegialny *Romanowski*, i Lekarz Wileńskiej Skarbowej Szkoły starozakonnych, Assesor Kollegialny Doktor Medycyny *Baroszewicz*, z mundurem; — Dymisjonowany w 1850 roku z byłych wojsk polskich, podporucznik korpusu Inżynierów *Tonnes*, zostaje przyjęty do służby, z zamianą rangi na Sekre-

tarza Gubernijalnego i mianowany Chersońskim Gubernijalnym Architektem; — Ober-Prokurator Dziewiątego Departamentu Rządzącego Senatu, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wołowski*, otrzymuje urlop do wód Karlsbadzkich i kąpieli morskich w Dieppe na 28 dni i dwa wakacyjne miesiące.

19 Lipca, (w obozie pod Krasném-Siołem.) Mianowani Kuratorowie honorowi Rady CESARSKIEGO Moskiewskiego Domu Wychowania (Podrzutków): Ochmistrz Dworu xiążę *Trubeckoj*, Zarządzającym Kassą Zachowawczą i Kassą Oszczędności, a Rzeczywisty Radzca Stanu xiążę *Golicyn*, Szkołą Rzemieślniczą; Naczelnik Oddziału Departamentu Podatków i Poborów, Radzca Kollegialny *Monajew*, Vice-Dyrektorem tegoż Departamentu i Zarządzającym sprawami Rady w przedmiocie Ziemskich powinności, (Совѣщательное о Земскихъ повинностяхъ Присутствие); — Urzędnik Departam. Gospodarczego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Radzca Dworu *Bielicki*, za wysługę lat podniesiony zostaje do rangi Radcy Kollegialnego; — Otrzymuje dymisyę dla słabości zdrowia, zostający przy Departamencie Ministerstwa Sprawiedliwości Assesor Kollegialny *Adamowicz*; — Za wysługę lat podniesieni do rang: Radcy Kollegialnego, Radcy Dworu: Radzca Wydziału Kontroli Kijowskiej Izby Dóbr Państwa *Łakierda* i Kowieński Lustrator Gubernijalny *Krukowski*; — Assesora Kollegialnego, Assesor takiejże Izby Mińskiej, Radzca Honorowy *Ławrow*; — Radcy Honorowego, Assesor takiejże Izby Kowieńskiej, Sekretarz Kolleg. *Nieczajew*.

20 Lipca, (w Peterhofie.) Akademik nadzwyczajny CESARSKIEJ Akademii Nauk, Radzca Stanu *von Middendorff*, mianowany Akademikiem Zwyczajnym, w wydziale Zoologii; — Hajsyński Strapezy powiatowy, Radzca Honorowy *Gastiew*, zostaje uwolniony od służby; — W Królestwie Polskiem: pełniący obowiązki Naczelnika Wojennego Oddziału Kancellaryi Namiestnika, Radzca Honorowy *Wielecki*, za odznaczającą się służbę podniesiony do rangi Assesora Kollegialnego ze starszeństwem od 28 Lutego 1852; — Za wysługę lat zostają podniesieni do rang: Radcy Kollegialnego, Nauczyciele Gimnazyj: Warszawskiego Realnego *Zdzitowiecki*, ze starszeństwem od 3 Czerwca 1845 i Radomskiego Starszy *Żuchowski*, od 20 Marca 1849; — Radcy Dworu, Starsi Nauczyciele Gimnazyj: Warszawskiego *Brzostowski* od 19 Września 1849, Piotrkowskiego *Dembicki* od 20 Maja 1851, Radomskiego *Artichiewicz* od 19 Listopada 1849, i Nauczyciel Realnego Warszawskiego *Pisulewski* od 19 Września 1849; — Assesora Kollegialnego, Inspektor Rządowych i prywatnych zakładów wychowania okręgu Naukowego Warszawskiego *Krysiński*, od 19 Września 1849, Nauczyciele Gimnazyj Gubernijalnych, Starsi: Suwalskiego *Fiweger* od 27 Grudnia 1850, i Warszawskiego *Bolewski* od 20 Lipca 1851, Warszawskiego, Młodszy *Pęczarski* od 19 Września 1850, Szkół powiatowych: Warszawskich: pierwszej *Grodzki* od 22 Września 1840, i Realnej *Okniński* od 20 Lipca 1849, i Siedleckiej *Bucelski* od 20 Lipca 1851, i Radzca Honorowy, Szef Biura Zarządu Okręgu Naukowego

Warszawskiego *Kosiński*, od 24 Października 1850 roku; — Radcy Honorowego, Nauczyciele Gymnazj Gubernijalnych: Warszawskiego *Lakur* od 24 Listopada 1850, i *Starzy Szmurło* od 20 Lipca 1846, Młodszy: *Wroblewski* od 19 Września 1847, i *Zamarajew* od 20 Lipca 1849, Suwalskiego *Łopuski* od 20 Czerwca 1848, Lubelskiego *Łaparewicz* od 20 Lipca 1846, Piotrkowskiego *Poniński* od 20 Lipca 1846, i *Zieliński* od 20 Lipca 1849; Nadetatowi: *Gajewski* i *Boczyński* od 20 Lipca 1851, i *Szmidel* od 19 Września 1851; Szkół: Kieleckiej wyższej Realnej *Jezierski* od 19 Września 1847; Powiatowych: Siedleckiej *Polakiewicz* od 20 Lipca 1851, i *Wolf* od 19 Września 1845, Sieradzkiego *Sikorski* od 20 Lipca 1850, Łukowskiego *Krawczyński* od 27 Grudnia 1848; Szkół powiatowych Realnych przy Gymnazyach Gubernijalnych: Lubelskiem *Górski* od 20 Lipca 1851, *Mędrkiewicz* od 20 Lipca 1850 i *Tolwiński* od 20 Lipca 1848, Radomskiego *Izdębski* od 20 Lipca 1850 i Sekretarz Warszawskiego Examinacyjnego Komitetu, zawiadującego oraz prywatnemi zakładami w Warszawie *Paszkowski* od 20 Grudnia 1850 roku; — Sekretarza Kollegialnego, Nauczyciele Szkół Powiatowych: Rawskiej *Krzywicki*, Realnych: Warszawskiej *Rogalewicz* i przy Gymnazyach Gubernijalnych: Lubelskiem *Wasilkowski*, i Radomskiem *Szabuniewicz*, wszyscy czterej ze starszeństwem od 20 Lipca 1848 roku; — Sekretarza Gubernijalnego, Nauczyciel Szkoły powiatowej Bialskiej *Celiński* ze starszeństwem od 4 Grudnia 1850 roku.

— Radca Kollegialny *Giuliani* i Belgijski jenerałny Konsul *Miller*, przy współnictwie Rzecy, Tajnego Radcy Xiecia *Dołgorukowa* i Admirala *Rikorda*, otrzymali pozwolenie zawiązania Kompanii akcyonistów, pod nazwaniem *Syrena*, w celu wydobywania z wody okrętów i wszelkich innych przedmiotów, w zatoce Finlandzkiej i na wybrzeżach morza Bałtyckiego od Narwy do Połagi, włączając w to wyspy, porty, przystanie i mielizny, znajdujące się w wodach gubernij Eslandzkiej, Lifflandzkiej i Kurlandzkiej, na zasadzie Przywileju, na podobneż przedsięwzięcie, wydanego w Listopadzie 1848 roku obywatelowi miasta Lipawy *Lentsowi*, a przezeń Kompanii ustapionego.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kantoru Dworu, z dnia 1 (13) Lipca, Panna Marya *Butieniew*, najlaskawiej mianowana Frejliną N. CESARZOWEJ JMCI.

Rozkaz dzienny Głównego Zwierzchnika wojskowych Zakładów Wychowania, z dnia 25 Czerwca 1852, № 1,546, w Peterhofie.

W roku bieżącym, jak i w przeszłych latach, znajdowałem się 19 i 29 Kwietnia, 2, 5, 13, 14, 16, 17, i 30 Maja na prywatnych, a 11, 12, i 14 Czerwca na publicznych egzaminach, wojskowych zakładów wychowania w Petersburgu.

Na tych popisach odpowiadało w Mojej obecności 158 oficerów i uczniów; w tej liczbie otrzymali atestacyą: odznaczającą się 28, bardzo dobrą 70, dobrą 43, zaspokajającą 7 i słabą 2.

Z tych, odpowiedzieli niżej od kresiek, które w ciągu roku mieli: w Korpusie Paziów 3, w Pierwszym Kadetów 1, w pułku Szlacheckim 1, i w Michałowskiej Szkole Artylleryi (junker 1. Pozostający 152 uczniowie odpowiadali wszyscy nie tylko bardzo dobrze, lecz czterdziestu dziewięciu nawet wyżej kresiek które mieli, tak iż uznałem za sprawiedliwą dodać po jednej kresce trzem uczniom Korpusu Paziów, czterem Szkoły Podchorążych i Junkrów Gwardyi, dziewięciu 1 Korpusu Kadetów, pięciu 2 Korpusu Kadetów, siedmiu Pawłowskiego, ośmiu Pułku Szlacheckiego, dwóm 1 Moskiewskiego Korpusu Kadetów i jednemu Michałowskiej Szkoły Artylleryi, a po dwie kreski dwóm uczniom Korpusu Paziów, trzem Szkoły Podchorążych i Junkrów Gwardyi, jednemu 1 Korpusu Kadetów, jednemu 2 Korpusu Kadetów, jednemu Pawłowskiego Korpusu i jednemu Pułku Szlacheckiego. Z liczby uczniów, którzy zasłużyli na dodanie kresiek, 22 należeli do liczby bardzo dobrych, 20 mieli atestacyą tylko dobrą, a 7 tylko zaspokajającą.

Prócz ustnych odpowiedzi z przedmiotów Religii, nauk wojennych i politycznych, uczniowie, w Mojej obecności, kreśliли na tablicach rysunki taktyczne i fortyfikacyjne, oraz karty geograficzne, układali kompozycye w języku rosyjskim na temata zadawane przez obce na examine osoby, i tłumaczyli z obcych języków na ruski.

Równie i te zadania wypełnione były ku zupełnemu Mojemu zadowoleniu.

Rysunki uczniów, prawie wszystkich, były regularne, ustne ich objaśnienia, ku zadowoleniu Mojemu, potwierdziły Moje przekonanie, że kadeci uczą się z wyrozumieniem i praktycznie, i umieją nabyte przez się wiadomości stosować do przedmiotu.

Ustne przekłady z obcych języków, (do czego wybierałem tylko uczniów słabych), też Mię ucieszyły, dowodząc iż i ta gałęź, w zakładach wojskowych wychowania jest zaspokajająca.

W roku przyszłym będę examinował kadetów szczegółowie z cudzoziemskich języków i tuszę, że odpowiedzą Moim oczekiwaniom.

Niemniej przyjemności Mi sprawiły kompozycye uczniów; wszystkie, bez wyjątku, były dobre, niektóre bardzo dobre. We wszystkich zauważałem rozwicie myśli, umiejętne użycie nabytych wiadomości, wykład porządkowy i chwalebne uczucia.

Na examinach z prawoznawstwa, niektórzy ze znakomitych Gości, zadawali uczniom, na Moje wezwanie, rozmaite przedmioty z prawodawstwa wojskowego i cywilnego; kadeci powinni byli odszukiwać je w Układzie Praw i w Układzie Ustaw wojennych. Wszystkie te zadania były rozwiązane z wielką dokładnością i w bardzo prędkim czasie, co świadczy o dobrém знaniu przez uczniów i systematu i rozdzielenia obu Układów.

Nadto, 16 Czerwca, oglądałem rysunki i wykresienia, (w ogóle 5,063), tudzież wzory pisma uczniów wszystkich podwładnych mnie wojskowych zakładów Wychowania.

Z seksternów skoropisnych najlepsze, pod względem czytelności, należą do uczniów Korpusów Kadetskich: 2 Moskiewskiego, Tułskiego Alexandrowskiego i 1 Moskiewskiego.

Szczególniej zalecają się starannością i dobrym smakiem rysunki z modeli i ozdób, uczniów Korpusu Paziów, Korpusów Kadetskich: 1, 2 i Pawłowskiego, pułku Szlacheckiego, Korpusów Moskiewskich 1 i 2, Tułskiego Alexandrowskiego, Piotrowskiego-Poławskiego i Alexandrowskiego-Brzeskiego. Stabszemi od innych znalazłem rysunki Korpusów Połockiego i Nowgorodzkiego Hrabi Arakczajewa.

«Rysunki topograficzne w ogólności bardzo dobre i dokładne — mniej zaspokajającymi są rysunki Michałowskiego Woroneńskiego korpusu.

«Z rysunków artylleryjskich i fortyfikacyjnych od ręki i z rozmiarem, byłem zupełnie zadowolonym.

«Odznaczającemi się z wykreślenia i odtuszowania znalazłem rysunki uczniów Korpusu Paziów, 1, 2, Pawłowskiego Kadetów, pułku Szlacheckiego i Korpusów 1 Moskiewskiego i Finlandzkiego; — z kolorytu, Korpusów: Paziów i 2 Kadetów.

«Rysunki z natury z rozmiarem (по масштабу), w ogóle bardzo dobre.

«Z wielką przyjemnością oglądałem rysunki Szkół: Michałowskiej Artylleryjskiej i Głównej Inżynierów, nadewszystko rysunki oficerów. Szkoła Inżynierów, w ostatnich dwóch latach, uczyniła szybkie postępy w rysownictwie, co widać szczególnie w detalowych rysunkach Sztuki Budowniczej.

«W ogólności miło Mi jest oświadczyć, że examina roku bieżącego zaspokoili Mię więcej jeszcze, niż examina dwóch lat poprzedzających.

«Tak pocieszający postęp nauk w podwładnych MNIE wojskowych zakładach Wychowania, wkłada na MNIE przyjemny obowiązek wynurzenia MOJEJ zupełnej i serdecznej wdzięczności Naczelnikowi Sztabu MOJEGO, Jenerał-adjutantowi *Rostowcow*, wszystkim Dyrektorom, Inspektorom klas, głównym Nadzorcom i Professorom wojskowych zakładów Wychowania.

«Dałby Bóg, iżby połączone trudy nasze, i w dalszym czasie były wieńczone podobnie trwałemi wypadkami.

«Dziękuję i wam, MOJE dobre dzieci; JA wasze postępy gorąco, jak ojciec, przyjmuję do serca.

«Niniejszy Rozkaz dzienny ma być odczytany we wszystkich kompaniach, szwadronach i bateriach, w obec wszystkich oficerów, nauczycieli i uczniów.»

Podpisał: *Jenerał-Adjutant ALEXANDER.*

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 16 (28) Lipca.

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO,

Z dnia 27 Czerwca (9 Lipca) 1852 r.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych,

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Sekretarz Sekcyi dóbr i lasów rządowych w Rządzie Gubernijalnym Lubelskim Tomasz Libicki, pełniący obowiązki Urzędnika do szczególnych poruczeń przy Gubernatorze Cywilnym gubernii Płockiej; pełniący obowiązki Burmistrza miasta Lipska w gubernii Augustowskiej Alexander Dyglewicz, pełniący obowiązki Sekretarza w biurze Naczelnika powiatu Sejneńskiego; spadły z etatu Pomocnik Nadstrażnika Okręgu 1 b. Straży granicznej, Sekretarz Kollegialny Walerjan Mitarnowski, pełniący obowiązki Burmistrza miasta Lipska w gubernii Augustowskiej, i Kancellista w biurze Naczelnika powiatu Rawskiego Walenty Makowski, pełniący obowiązki Archiwisty w temże Biurze.

Przeniesieni, dla dobra służby: Burmistrz miasta Turobina w gubernii Lubelskiej, Sekretarz Gubernijalny Karol Tymowski, na pełniącego obowiązki Burmistrza miasta Radzyna w tejże gubernii, i Burmistrz miasta Radzyna Teodor Biliński, na pełniącego obowiązki Burmistrza miasta Turobina.

W Zarządzie Zakładów Dobroczynnych, mianowani: Właściciele dóbr: Edmund Stawiski, Opiekunem Prezydującym w Radzie Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Sieradzkiego, Tadeusz Grodzicki, Emanuel Myszkowski, Hipolit Parczewski, Józef Cielecki, Antoni Siemiątkowski, Konstanty Murzynowski, Teobald Zakrzewski, i Obywatel Cyprjan Siennicki Członkami Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Sieradzkiego; Właściciele dóbr: Adolf Smorczewski, i Władysław Czyżewski, Członkami Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Krasnostawskiego.

W Banku Polskim, mianowani: Kontroler 2 klasy Ignacy Schuh, pełniący obowiązki Kontrolera 1 klasy; Rachmistrz 2 klasy Alexander Paprocki, pełniący obowiązki Kontrolera 2 klasy; Sekretarz Wydziału Walenty Podbielski, pełniący obowiązki Kontrolera; Sekretarz 3 klasy Emilian Ośniałowski, pełniący obowiązki Sekretarza Wydziału; Kancellista Władysław Grodzieński, pełniący obowiązki Sekretarza 3 klasy; Rachmistrz 1 klasy Ignacy Kowalski, pełniący obowiązki Buchhalter; Rachmistrze 2 klasy: Piotr Englert, Amilkar Wenzel, Walenty Kozłowski i Tomasz Łabęcki, pełniący obowiązki Rachmistrzów 1 klasy.

W Dyrekcji Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, mianowani: Pomocnik Expedytora na Stacyi Głównej drogi Żelaznej Ludwik Renczlewski, pełniący obowiązki Expedytora tejże Sekcyi; Kassyer Stacyi 3 klasy Karol Tysson, pełniący obowiązki Expedytora na Stacyi Głównej, i Pakmajster Stacyi Głównej Alexander Willner, pełniący obowiązki Kassyera Stacyi 3 klasy tejże drogi żelaznej.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowany: Podoficer Straży miejskiej 1 klasy Michał Ojrzyński, pełniący obowiązki Adjunkta Komisarza Policji Wykonawczej Cyркуlu 9 miasta Warszawy.

— Rada Administracyjna Królestwa, postanowiła co następuje: Jan Nepomucen Jarociński, były praktykant w Zakładach Górniczych w Białogonie, w powiecie Kieleckim, który w roku 1831 służył w szeregach rokoszan, w roku 1832 powrócił do kraju, a następnie w tymże roku powrotnie zbiegł za granicę; Augustyn Kuliszewski, Poddyakon Zakonu XX. Augustyanów, za granicę zbiegły, Dionizy Kupstas, inaczej Kupść zwany, Poddyakon Zakonu Braci Miłosierdzia w Warszawie, który w roku 1848 zbiegłszy za granicę, miał udział w powstaniu węgierskiem; Gustaw i Alexandra z Mierzejewskich, małżonkowie Pfafius, pierwszy syn obywatela Gubernii Wołyńskiej, druga, córka Kalixa Mierzejewskiego, właściciela dóbr Nieple w powiecie Białskim, którzy wydalił się za granicę; nadto: Saturnin Marchocki, syn właściciela dóbr Secemin w Gubernii Radomskiej, który w roku 1848 zbiegłszy za granicę do Węgier, służył w szeregach tamtejszych rokoszan, a po uśmierzeniu buntu, udał się do Turcyi, a ztamtąd do Francyi; Piotr Chudziński, były Nauczyciel prywatny w dobrach Wyszmanowie powiecie Sandomirskim, który również zbiegłszy za granicę, miał udział w powstaniu węgierskiem, a po uśmierzeniu onego zbiegł do Turcyi; Mikołaj Wirski syn Jana Wirskiego, właściciela domu w mieście Słupcy w pow. Konińskim, za granicę zbiegły, w skutek obwinienia o postępkę złemi zamiarami nacechowane; Ferdynand Tadden, syn Lekarza m. Warszawy, który zbiegłszy za granicę w roku 1846 w czasie byłego w Krakowie rokoszu, przyłączył się do tamiecznych mieszkańców i z nimi wyszedł do Francyi; Starozakonny Berel Orłau, inaczej Bernard Orler zwany, mieszkaniec m. Warszawy, który wyszedłszy za granicę w celu doskonalenia się w krawiectwie, służył w szeregach węgierskich, a po uśmierzeniu buntu, zbiegł do

Szwajcaryi; Wincenty Pieńkowski, za granicę zbiegły; wszyscy jako dopuszczający się przestępstw politycznych, za wygnańców z kraju uznani zostali; i ulegają karze konfiskaty majątku, bąc już zasekwestrowanego, bąc następnie jeszcze wykryci się mającego, a to wedle prawideł postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 r. wskazanych. Tytuły własności dóbr nieruchomych, tudzież kapitałów i praw hipotecznych, należących do tychże wygnańców, powinny być na mocy niniejszego Postanowienia we właściwych księgach wieczystych na imię Skarbu Królestwa przepisane.

— W dniu 15 (27) Lipca, o godzinie 4 z południa, znaczna ilość osób przybyłych z Warszawy, oraz PP. Obywateli z okolic, zebrała się na polu Ożarówskim, aby być świadkiem próby, odbytej przez żniwiarkę wynalazku P. Felixa Tymienieckiego. Nie dziwiło też nas wcale to liczne zebranie; ujrzelismy tam wszystkie prawie stany, i słusznie, bo przedmiot ten powinien cały kraj obchodzić. Za przybyciem na miejsce JW. Radcy Tajnego Łaszczyńskiego, Gubernatora Cywilnego gubernii Warszawskiej, jako delegowanego ze strony Rządu do ocenienia tej tyle użytecznej maszyny, przystąpiono do odbycia próby, której oprócz Delegowanego JW. Refer. Stanu Lelowskiego, asystowali z wielkiem zajęciem wszystkie przybyłe do Ożarowa osoby. Żniwiarka kilkakrotnie i z wielką szybkością przeszła po łanie pozostawionego na polu żyta; za każdym jej przejściem żądano ponowienia próby, a zajęcie ogółu, było godne wynalazku P. Tymienieckiego. Dwadzieścia to lat pracy, wytrwania i trudu, z poświęceniem nawet własnego mienia, i przy hojnym zasiłku ze strony JO. Xięcia Warszawskiego, Namiestnika Królestwa, składało się na ten pomysł, o pierwszeństwo którego wszystkie do tej chwili ubiegają się narody. Nie do nas należy ocenienie maszyny, bo ostatecznie wyrzeczenie o niej pozostawione jest delegacyi Rządowej. My tylko powiemy, że według zdania obecnych a zwłaszcza też osób, które kilkanaście już machin tego rodzaju za granicą widziały, żniwiarka P. Tymienieckiego przewyższyła wszystkie i bez żadnej wątpliwości, do rzędu najpierwszych w Europie należy. Zaszczyt to prawdziwy nie tylko dla wynalazcy ale i dla nas którzy też chętnie głosimy go dzisiaj przez pismo nasze. Maszyna ta pod względem mechanizmu jest zupełnie skończona, jest na dwóch kołach i o pięciu kosach, a ciągnioną bywa zwykle przez dwa konie, które idą bokiem przy łanie zboża, wówczas gdy żniwiarka działa na zboże. Co zaś do szybkości, tnie ona móg na godzinę. Dodać tu musimy, iż bardzo korzystnie może być także użyta do koszenia trawy lub koniczyzny, co także jużby nie małą stanowiło jej wartość. (Kur. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Pesth, 27 Lipca.* Podług późniejszych nowin z podróży Cesarza z Nagy Ag, przez Abruhaną i Zalathnā do Karlsburga, N. Pan odbył całą drogę 21 Lipca przez góry z Nagy Halmagy do Topanfalva konno i stanawszy na szczycie gór Gaima, odbierał tam hołdy goralów. 22 Lipca Cesarz wyjechał też konno z Topanfalva i zatrzymał się nieopodal od Abruhaną; zjechałszy w Detunata przypatrywał się tańcom, zaimprovizowanym przez Rumenów, a o szóstej wieczorem wjechał do Karlsburg, wśród wystrzałów działowych.

Pesth, 28 Lipca. W dniu 23 b. m. Cesarz był obecnym w Karlsburgu na założeniu pomnika, wzniesić się mającego dla pułkownika Losenau, poległego w roku 1849. Po obiedzie tegoż dnia, Cesarz odbył swój wjazd do Hermanstadu, wspianiale przybranego, oglądał i musztrował wojska, i był na dziękczynnym nabożeństwie. Wieczorem był teatr galowy, który N. Pan uświetnił Swoją obecnością, miasto było oświetlone. Wieczorem Cesarz przyjmował wojskowych, duchownych, urzędników publicznych, municypalność i deputacyą Uniwersytetu.

Dziś J. C. Mość opuszcza Schässburg (Segesvar) a jutro w dalszej podróży po Transylwanii będzie nocował w Maros Vasarhely.

Wiedeń, 30 Lipca. (Przez telegraf.) Wczora przybył do tutejszej stolicy Król Jmć Grecyi Othon.

— Piszą do gazety Augsburskiej, że Rząd zamierza utworzyć pułki 8 dragonów z samych włochoów, i 12 ułanów, z samych serbów.

— Podług korespondencyi tejże gazety, zaręczyny Cesarza Jmci Austriackiego z Xiężniczką Sydoniją odbędą się w Ischl.

Krakow. JW. JX. Jan Schindler, Prałat domowy Jego Świątobliwości, Kanonik Krakowski, Opat Mogilski, Cesarsko-Król. Radzca Tajny, wybrany został jednomyślnie na Rektora Uniwersytetu w Krakowie, na następujący rok szkolny. Gdy jednak od ofiarowanej mu dostojności wymówił się, dla potrzeby częstego oddalania się z Krakowa, obrany został Rektorem w jego miejsce JW. JX. Teliga Dr. Św. Teologii, Kanonik Katedralny Krakowski i Profesor rzeczowego Uniwersytetu.

Wenecya, 21 Lipca. Zapewniają, że Król Jmć Wirtemberski kupił kolekcya, znaną pod nazwaniem *Galeryi Barbini Braganza*.

Medyolan, 20 Lipca. W przesłaną Niedzielę aresztowano tu kilka nowych jeszcze osób, obwinionych o knowania polityczne. Między nimi są pięciu bracia Lazzati, synowie znanego bankiera.

PRUSSY. *Berlin, 31 Lipca.* W dniu 4 Sierpnia, bezpośrednio po odjeździe Królowej Jmci do Ischl, Król pojedzie do Bromberg, gdzie nazajutrz będzie miało miejsce otwarcie kolei żelaznej od tego punktu do Gdańska. Tegoż wieczora Król odpłynie z Neufahrwasser na wyspę Putbus.

— Surowe rozkazy zostały przesłane do władz, dla wyrugowania z Wielkiego Xięstwa Poznańskiego 200 wychodźców polskich, skompromitowanych przez swe intrygi i posądzanych o nieustanne knowanie spisków.

FRANKFURT, *30 Lipca.* Na przyszłym posiedzeniu Sejm uchwali swe postanowienia w sprawie Xięstw Duńskich, oraz własne swe odroczenie się przez miesiące Sierpień i Wrzesień.

— Korespondencye z Frankfurtu, ogłoszone przez gazetę Powszechną Augsburską, mówią o domysłach wzglę-

dem przyszłego małżeństwa Prezesa Bonaparte. Przydłuższe bawienie jego w Baden, i ta okoliczność, że Xieźniczka Carola, córka Xiecia Gustawa Wazy, a wnuczka Wielkiej Xieźny Stefanii, urodzona w roku 1833, w tych dniach nawróciła się na wiarę katolicką, dają tym domysłom pewny cel i podobieństwo do prawdy.

ANGLIJA.

LONDYN, 28 Lipca. Gazeta *Morning-Post*, która od początku przyjscia do władzy Ludwika Napoleona obstawała za nim i toczyła o to walkę prawie z całą prassą peryodyczną angielską, dziś następnie opiewa swój tryumf:

«Uznaliśmy w przewrocie, dokonanym 2 Grudnia, wypadek niezbędny stanu rzeczy we Francyi, która nie mogła inaczej ująć przed socyalizmem i wojną domową. Dziś Francya w massie przyklaskuje środkom energicznym, przedsięwziętym przez Ludwika Napoleona. Aż do Grudnia 1851 roku Francya zostawała w stanie, który nie mógł być dalej cierpianym, stanie niepewności i męczarni politycznej, sprawionej przez upadek handlu, przez otwarte knowania partii Czerwonych, którzy myśleli wskrzesić czasy Robespiera i Dantona, przez próby o rewizyja Konstytucyi, przez nieustanne obawy wszystkich dobronemysłujących ludzi, przez jawne przechwałki proletaryuszów, którzy już widzieli świtającą epokę powszechnej grabieży i rozboju. Francyi potrzebny był chleb i spokój, a nie artykuły gazetarskie, wymowa opozycyjna Pana Thiers, albo demagogiczne deklamacje P. Marc Dufraisse. Położenie stało się niepodobnem. Izba Prawodawcza, odrzućwszy rewizyja Konstytucyi, już miała wydrzeć Prezesowi władzę, którą piastował i którą bronić poprzysiągł. W ten czas Prezes dokonał ten to przewrót Stanu, którym zadał cios śmiertelny potworowi czerwonemu. Francya wynurzyła mu wdzięczność swoją jedenastu milionami głosów. Po wielu miejscowościach ludność w massie głosowała za Ludwikiem Napoleonem, który w swej podróży do Strasburga spotykał wszędzie uczucia, wyrażone na chorągwiach miasta Toul: «*Wszystko dla Ludwika Napoleona. 20 Grudnia, 17,000 głosów: Tak.*» Ludwik Napoleon może się szczycić, że jest zbawcą całego kraju, gdzie handel dziś bardziej kwitnie niż kiedykolwiek. Otwarcie drogi żelaznej Strasburskiej jest faktem największego znaczenia we względzie handlowym, ale większym jest jeszcze widok całego narodu, okrążającego wybrańca Francyi, wśród jednomyślnych okrzyków: «*Niech żyje Napoleon.*» Prezes dowiódł że dobrze zna Francyę. Wszędzie mówi o wsparciu dla ubogich, o ulepszeniach rolnictwa, o drogach żelaznych, o podniesieniu handlu, o pokoju i pomyślności ogólnej. To co mówi, Dekretami swemi przyprowadza do skutku. Nie dziwimy się przeto, że prassa angielska zaczyna się na nim poznawać i przestaje czyny jego naganiać, a my, których uważano za jakiś lichy wyjątek z publicznej opinii, za to, że od razu uznaliśmy wartość Ludwika Napoleona, nie możemy nie radować się, żeśmy go tak dobrze zrozumieli,

i nie wątpimy, że cała Francya wyprawi mu taki tryumf, jakiego był przedmiotem w Strasburgu.»

— Czytamy w *Morning Herald*: «Statek parowy śrubowy *the Isabel*, uzbrojony przez lady Franklin i dowodzony przez kapitana Inglefield, wypłynął do stref arktycznych. Prócz Pana Abernethy, P. Manson, towarzysz kapitana Penney, w jego ostatniej podróży dla odszukania sir Johna Franklina, należy do ekipażu *Isabelli*, złożonego z 17 ludzi, wytrawionych łowców wielorybów. Okręt zwiedzi odnozę Baffina i przesmyk Smith, który we wszystkich kierunkach zbada. Jeżeli nieustraszonosć, gorliwość i biegłość w swej sztuce są dostatecznymi rekojmiami, powodzenie jest zapewnione wyprawie, kierowanej przez kapitana Inglefield.»

Londyn, 29 Lipca. Nowe zaburzenia zaszły w Irlandyi w Clare, po tém cośmy donieśli. (N^o poprzedz.) Żołnierze pułku, który poskromił pierwszy rozruch, byli zaatakowani na ulicach przez pospólstwo i okropnie pobici. Siła zbrojna nadbiegłszy musiała wziąć na bagnety i dwaj młodzi chłopcy zostali na śmierć zakłóci. Na żołnierzy rzucano kamieniami, połamano karabiny i powyrywano bagnety. Kapitan Attrey i Porucznik Smith odnieśli ciężkie rany.

— Wybory w Irlandyi już są ukończone. W dwóch ostatnich miejscowościach Tyrone i Donegal, obrani zostali konserwatorowie.

— W przeszły Piątek odbyło się bez żadnej wystawy odkrycie pomnika dla sir Roberta Peela w Tamworth, mieście którego był reprezentantem, którego pamięć uwiecznik. Posąg, utwor Pana Noble, postawiony został wśród rynku. Sławny Baronet jest w postawie stojącego mówcy. Podobieństwo uderzające. Przed odkryciem posagu zabierali głos P. P. C. Clarke, sir Robert Peel, syn starszy i P. Fryderyk Peel, syn młodszy wielkiego Męża Stanu. Po skończonym obrzędzie publiczność była wpuszczona do Drayton-manor, zamku rodziny Peel, dla obejrzenia pokojów i sławnej galerii obrazów.

— W tej chwili pracują nad przygotowaniem drótów, obwiniętych w powłokę z Gutta perczy, dla ustanowienia dwóch nowych linii telegraficznych podwodnych, łączących Angliję ze stałym lądem; jedna linija przeciągnięta będzie z Harwick do Hollandyi, druga z Dover do Ostendy.

FRANCYA.

PARYŻ, 29 Lipca. Korrespondencye Paryżkie zapewniają, że Rząd postanowił przywiązać płacę 100 franków dziennie do urzędu członków Ciała Prawodawczego, pobieraną podczas trwania sessyj. Wydatek ten wyniesie 9 milionów franków rocznie, prócz sessyj nadzwyczajnych, jeżeliby wypadła ich potrzeba.

— 25 Lipca umarł w swym pałacu Biskupim Monsignor Devie, Biskup Belley'ski. Urodził się on w Montélimart, i w chwili zgonu miał 85 lat wieku; poświęcony na Biskupa w Paryżu, 15 Czerwca 1825 roku.

— Jenerał dywizyi Gourgaud, o którego zgonie donieśli-

my, był po kolei officerem przybocznym (officier d'ordonnance) Cesarza Napoleona, pułkownikiem 1 Legii Gwardyi Narodowej Paryzkiej, Prezesem Komitetu artylleryi, adjutantem Króla Ludwika Filippa, i członkiem Zgromadzenia Prawodawczego. W 1815 generał Gourgaud towarzyszył Napoleonowi na wyspę św. Heleny; w charakterze oficera przybocznego miał niemały udział w kampanii 1814 roku.

— W gazecie z Leymarie donoszą, że 23 Lipca, człowiek jakiś, ukostiumowawszy się za orła, koloru brązowego, i przyprawivszy sobie ruchome skrzydła, długie od końca jednego do końca drugiego na 8 do 10 metrów, usiłował z jednego z wystających punktów Montmartre wylecieć na spotkanie Prezesa Bonaparte, w chwili przybycia jego na stację drogi żelaznej, w powrocie z podróży. Ten nowy lkar nie był szczęśliwszym od swego poprzednika; skrzydła nie utrzymały go na powietrzu; spadł i potłukł się mocno.

— W gazecie urzędowej Sabaudzkiej, z dnia 23 Lipca, donoszą co następuje: «Od chwili ukazania się choroby winnej latorośli, P. Józef Antoni Guida, biegły agronom, Rządca wielkich dóbr Duizago, własności hrabiów Borromeo, nie przestawał śledzić ten przedmiot z największą uwagą. Pilne badanie symptomatów naprowadziło go na myśl, że choroba jest skutkiem nagromadzenia się i zaparcia humorów. Opierając na tej idei systemat leczenia poczynił na wielu winoroślach, w małej od ziemi odległości, nacięcia głębokie, niedotyla wszakże, iżby naruszyć warunki życia roślinnego. Skutek przeszedł oczekiwania Pana Guida, i P. Denis Rovida, adwokat z Novary, który był obecnym doświadczeniu, zauważał, że we wszystkich latoroślach, z których ściek był obfity, choroba jakby czarowną siłą znikła zupełnie, grona, przed kilku dniami mocno dotknięte chorobą, odżyły i przybrały całą swą moc i piękność. Godna uwagi, że stopień natężenia choroby zawsze okazał się w stosunku prostym z mniejszym lub większym wpływem humorów, to jest, że tam, gdzie on był obfity, choroba znikła zupełnie, przeciwnie zaś, gdzie był mniejszy, choroba zostawiała swe ślady. Te symptomata są wielkiego znaczenia i mogą posłużyć za wskazówkę do systematu leczenia, które zostanie z czasem rozciągnięte do wszystkich roślin dotkniętych chronicznymi chorobami.

Paryż, 30 Lipca. Wczora Monitor, w dodatku nadzwyczajnym, doniósł o dymissyi Ministra Stanu P. de Casabianca i mianowaniu go Senatorem; dziś ogłasza Dekret mianujący też Senatorem P. de Thurgot; co do następcy P. de Casabianca, ten jeszcze nie jest mianowany.

— PP. Magne i Drouin de Lhuys objęli już wczora swoje urzędowanie.

— Podług korespondencji gazety Belgijskiej *Indépendance*, małżeństwo Prezesa Ludwika Napoleona z Xiężniczką Waza, wnuczką Wielkiej Xiężny Stefanii Badeńskiej, nie ulega już żadnej wątpliwości.

— W gazecie Belgijskiej *Emancipation* czytamy, że P. Wiktor Hugo, odebrał w dniu 27 Lipca wezwanie od Bur-

mistrza Bruxelli, iżby opuścił to miasto, i Belgią. Powodem do tego była wydana przez P. Hugo w ostatnich czasach broszura.

WŁOCHY.

TURYŃ, 24 Lipca. Na żądanie Posła Francuzkiego. Redaktor gazety *Journal de Turin*, wydawanej w języku francuzkim, został wygnany z tego miasta.

— Aresztowano w Liwurnie kilka osób i przetrząsniono niektóre mieszkania; te ostatnie poszukiwania nie nie odkryły. W Ferrarze, też uwięziono kilka osób, między którymi wymieniają Doktora Passego, jednego oficera wojsk Papieżkich i dwóch austriaków.

DANIJA.

KOPENHAGA, 24 Lipca. Umarł tu, mając tylko 48 lat wieku, generał-major Flensbourg, który był Ministrem Wojny w 1851 roku.

— Pałac wystawy płodów Przemysłu ludów Skandynawskich został tu ukończony. Ten obszerny gmach, zbudowany podług planów PP. Hansen i Moeller, architektów Dworu, jest z żelaza, rozporządzenie wewnętrzne jest bardzo podobne do pałacu Kryształowego Londyńskiego, zajmuje on prawie całą przestrzeń odkrytego maneżu zamku Christiansborg w Kopenhadze, tak iż się znajduje w samym środku rezydencji Królewskiej, wprost naprzeciw okien wielkich pokoiów Rodziny Królewskiej.

Ustąpienie przez Króla tej miejscowości, jest nowym dowodem, jak żywy bierze udział Monarcha w postępach przemysłu, nie tylko w Danii, ale w Szwecyi i Norwegii, krajach, które z tożsamości języka, obyczajów i charakteru mieszkańców, zdają się składać z naszym jeden naród. Wystawa będzie otwarta z wielką uroczystością w dniu 1 Września bieżącego roku.

TURCYA.

W *Constitutionnel*, (gazecie Paryzkiej), piszą: «Po dzień 25 Lipca Poselstwo Angielskie nie było otrzymało jeszcze żadnego zadośćuczynienia od Porty w sprawie batu *Victory*, tudzież za obelgi domierzone jednemu anglikowi. Mówią, że wymagania sprawującego interesa, pułkownika Rose, były znalezione przesadzonemi; zapewniają wszakże iż skłania się już do ustępstwa dla prędszego ukończenia tych nieporozumień. Kolonija anglików w Konstantynopolu zasypuje pułkownika prośbami i adressami, domagając się energicznych z jego strony środków. Co do Porty, ta zdaje się usposobioną uczynić czego wymaga sprawiedliwość, ale nie nadto.

— W *Journal des Débats* czytamy szczegóły o drodze żelaznej, mającej się zbudować z Belgradu do Konstantynopola. Roboty te, jak wiadomo, przedsięwzięte zostały przez jedną Angielską kompaniją. Dwaj angielscy inżynierowie już dokonali wstępne poszukiwania i z podziwieniem przeświadczyli się, że miejscowość przedstawia daleko mniej trudności, niż sądzono. Znaleźli, iż na całej długości potrzebne będą tylko ośmnaście tunelów, bardzo niewielkich, z któ-

których sześć przez Balkany. Kompanija ułożyła plan poprowadzenia następnie tejże drogi przez całą Azję aż do Bombay, jednej ze stolic Indyj angielskich, tak, iż komunikacja między Londynem i Bombay będzie się odbywała we dwa tygodnie. Ważnem dla Rządu jest pytaniem: azali można tak olbrzymie przedsięwzięcie oddać w ręce prywatnego stowarzyszenia? Rząd Serbski postanowił już własnym kosztem wyprowadzić drogę między Belgradem i Aleziuzzo, i czeka tylko iżby Kompanija ustanowiła się i ostatecznie przywilej otrzymała, dla wejścia z nią w układy. Ta wielka droga niezbędnie rozgałęzi się z czasem do morza Adryatyckiego, dla połączenia Serbii, Bosnii, Albanii i większej części Rumelii, z cywilizowanemi krajami Europy.

AMERYKA.

NEW-YORK, 14 Lipca. W gazecie *San Francisco Herald* piszą, że Chiny, wyraźnie niemogąc już wyżywić ogromnej swojej ludności, wysyłają swych krajowców tysiącami do obcych krajów, do innych nawet części świata. Potok emigracyi Chińskiej wylewa się nietylko na Kaliforniją, ale i na południową Amerykę, i na Australiją. Do Moreton Bay przybył niedawno okręt z 225 chińczykami; mieszkańcy wcale nie są radzi tym gościom i wniesione już było na Kongress żądanie zabronienia wstępu chińczykom, ale zostało cofnięte. Na Manilli, Jawie i innych wyspach Wschodnio-indyjskich oddawna już się tłumią emigracje Chińskie.

— Inna gazeta Kalifornijska, zawiera co następuje: «Spodziewany tu jest niezwłocznie z Chin wielki okręt z 250 kobietami. Gdy wychodzą chińscy nie chcieli zabrać się na okręt wraz z kobietami, musiano dla tych ostatnich osobny statek urządzić. Jest to pierwszy w dziejach przykład emigracyi chińskich kobiet. Wprawdzie prawa tak zabraniają wychodzić z kraju płci pięknej, jak i niepięknej, ale, jak widać, prawa te są w zupełnym upadku.»

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, 31 Lipca. Monitor dzisiejszy zawiera Dekret Prezesa Rplitej, mianujący Ministrem Stanu Pana Achillea Fould. Gazeta urzędowa dodaje do tego ogłoszenia następne słowa: «Takowém mianowaniem na tę wysoką godność, Gabinet zostaje uzupełniony. Przez wybór osób specjalnych Prezes pragnie nadać Rządowi warunki trwałości i przyszłości odpowiedniej duchowi Konstytucyi.

— Nie mamy dotąd pewnych wiadomości o wyborach gminowych. Po wielu departamentach, gazety oddane Rządowi zapewniają, że wybory odbyły się w jego duchu, podczas kiedy inne gazety przeciwnie twierdzą, że kandydaci Rządowi pospadali. To tylko jest pewna, że ludność jest nadzwyczaj obojętną i nie przywiązuje do tej walki żadnego znaczenia.

— W skutek jakiegoś nieporozumienia P. Pelissier Konsul jeneralny francuzki w Tripoli, zerwał wszelkie z Regencyą stosunki. Mówią że eskadra, która została w te strony wysłana od Rządu francuzkiego, ma rozkaz zbombardowa-

nia Tripoli, w razie jeżeli Bey nie da żądanego zadośćuczynienia.

— 28 Lipca w nocy gwałtowny pożar wybuchnął był w hotelu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Minister, P. de Persigny, miał tego dnia u siebie kilka osób na obiedzie. Potem pojechano na Operę. Wróciwszy o w pół do 12, Minister zasiadł do pracy w gabinecie przyległym sypialnemu pokojowi, zaś Pani de Persigny kazała się rozbierać swej pokojówce w pobliskim buduarze. Służąca opuściła na chwilę swoje pania, żeby pójść zapalić lampę nocną i w pośpiechu rzuciła zapalną z ogniem na gotownią, która, podług dzisiejszej mody, udrapowana jest w musliny i korunki. Po chwili wróciwszy do sypialni, garderobiana znalazła cały pokój w ogniu. Pani de Persigny uciekła do męża, ale ten już nie zdołał wejść do sypialni. Pożar skończył się na tym pokoju, ale w nim wszystko zostało zniszczone. Ten pokój, cudo sztuki i gustu, który Minister sam urządzał dla tak niedawnego swego małżeństwa, mieścił przesliczne obrazy, całą garderobę Pani de Persigny, jej szale, korunki, klejnoty. Zdołano wychwycić z płomieni tylko nieco dyamentów. Szkodę szacują na 200,000 franków. Państwo de Persigny musieli się schronić do pokojów Sekretarza Jeneralnego.

LONDYN, 30 Lipca. Nowy deputowany z Oldham, P. Dancost nagle umarł, co znowu odkrywa pole Panu Fox, którego nieboszczyk był przekreskował na wyborach, do wystąpienia w szranki. P. Fox zajmuje wysokie stanowisko w dziennikarstwie. Ma też dar rzadkiej wymowy i był jednym z głównych szermierzy w Lidze przeciw-celno-zbożowej (Anti-corn-laws League).

ATENY, 17 Lipca. Regencya znowu została powierzona Królowej na czas nieobecności Króla. Przypominamy sobie, (mówi korespondencya gazety Belgijskiej *Indépendance*), jaką energiją pokazała ta Pani podczas pierwszej swej regencyi. Nie mniejszej dała dowód i teraz, kiedy między Ministrami zaszło nieporozumienie co do wykładu 6 artykułu prawa o Najświętobliwszym Synodzie. Królowa Jmć oświadczyła, iż chce, aby Ministrowie nie posuwali tego nieporozumienia do ostatecznych jego skutków, to jest do rozwiązania Gabinetu i że pragnie rządzić przy obecnym jego składzie. To postanowienie zmieszało plany partyj, które wynagrodziły to sobie modyfikując w Izbie Deputowanych ważny artykuł projektu prawa o Synodzie, dotyczący się mianowania Biskupów. Gabinet, widząc niemożność oparcia się, przystał na modyfikacyę, wszakże wszyscy są przekonani, że jeżeli Izba otwartą podniesie wojnę, Królowa nieomieszką rozwiązać ją bez wahania się.

DOPISEK.

(Przez statek parowy Lubelski.)

WIEDEŃ, 31 Lipca. Król Jmć Grecki wyjechał ztąd dziś do Karlsbad.

LONDYN, 31 Lipca. Gazeta *Sun* utrzymuje, że nowy Parlament zwołany będzie dopiero w połowie Października.

— Rozchodzi się pogłoska, że Królowa odbędzie drugą podróż morską tego jeszcze lata i około 9 Sierpnia zwiedzi Ostendę.

— P. Beresford, Minister Wojny, wyparł się najuroczyściej zarzucanego mu przekupstwa podczas wyborów w Derby i oświadczył, że zarzut ten jest skutkiem uknowanego przeciw niemu spisku.

(*Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.*)